

Meyve Bahçesi Tesisi

Meyve bahçesi tesisinde dikkate alınması gereken koşullar:

- × Yer seçimi
- × Tür ve çeşit seçimi
- × Anaç seçimi
- × Tozlanma isteğinin bilinmesi
- × Dikim sistemleri ve dikim sıklığı
- × Fidan tipinin ve sayısının belirlenmesi
- × Dikim zamanı
- × Arazi hazırlığı
- × Fidan dikimi
- × Ara tarımı

- ✘ **Yer seçimi:** Yer seçiminde çok titiz davranılmalıdır. Vadiler genellikle meyve bahçeleri için uygun yer olarak dikkate alınmakla birlikte, geniş su yüzeylerine yakınlık, yükseltiler ve topografya gibi faktörler yer seçiminde etkilidir.

Yer seçiminde 3 faktör etkilidir:

- ✘ İklim
- ✘ Toprak
- ✘ Su

- ✘ **Tür ve çeşit seçimi:** Bir yerde daha önce yetiştirilmiş tür ve çeşitler, o yörede hangi tür ve çeşitlerin yetiştiriciliğine karar verilmesine yardımcı olmaktadır.
- ✘ **Anaç seçimi:** Genellikle toprak yapısı, taban, suyu ve toprak kökenli hastalıklara göre anaç seçimi yapılmaktadır.
- ✘ **Tozlanma isteğinin bilinmesi:** Bahçe kurulurken tür ve çeşitlerin tozlanma isteği göz önünde bulundurulmalıdır. Kendine kısır tür ve çeşitlerin tozlanma isteğine uygun bir tozlayıcı oranı belirlenmelidir.
- ✘ **Dikim sistemleri ve dikim sıklığı:** Meyve türlerinin sulama, gübreleme ve toprak işleme istekleri birbirinden farklı olduğunda, türlere bahçe içinde ayrı ayrı parseller ayrılmalıdır.

Dikim aralıklarının belirlenmesinde, anaç ve çeşidin büyüme özelliklerinin yanında sulama olanağı, hava ve toprak nemi, aratırımın yapılıp yapılmayacağı ve mekanizasyon da etkili faktörlerdir.

Dikim sisteminin belirlenmesinde;

- ✘ Tozlayıcıya gerek olup olmaması
- ✘ Ağaçların alacağı son büyüklük, gerektiğinde uygulanacak söküm planı
- ✘ Sulama suyunun akış yönü
- ✘ Yağmurlama veya damla sulama hatlarının yerleştirilmesi
- ✘ Hasatın elle ya da mekanik olarak yapılması dikkate alınmalıdır.

Not: Güneş ışınlarından daha iyi yararlanmak için, sıraların kuzey-güney yönünde oluşturulması gerekir.

× **Dikim Sistemleri:**

× **a) Kare dikim:** Ağaçlar arasındaki mesafeler eşittir. Uygulaması kolay ancak birim alana az ağaç dikilebilen sistemdir.

× **Bir dekar alan için gerekli fidan sayısı=1000/a²**

× (a: Karenin bir kenarı uzunluğu -m-)

× **b) Dikdörtgen dikim:** Dikdörtgenin köşelerine yapılan dikimdir. Kare dikime göre, devamlı ve dolgu sıraları oluşturması daha kolaydır.

× **Bir dekar alan için gerekli fidan sayısı=1000/axb**

× (a: Dikdörtgenin kısa kenar uzunluğu -m-) (b: Dikdörtgenin uzun kenar uzunluğu -m-)

× **c) Satranç dikim:** Bu sistemde dört ağaç karenin köşelerine, bir ağaç da merkezine dikilir; Birim alana ağaç sayısı kare dikime göre iki kat kadardır.

× **Dikim Sistemleri:**

× **a) Kare dikim:** Ağaçlar arasındaki mesafeler eşittir. Uygulaması kolay ancak birim alana az ağaç dikilebilen sistemdir.

× **Bir dekar alan için gerekli fidan sayısı=1000/a²**

× (a: Karenin bir kenarı uzunluğu -m-)

× **b) Dikdörtgen dikim:** Dikdörtgenin köşelerine yapılan dikimdir. Kare dikime göre, devamlı ve dolgu sıraları oluşturması daha kolaydır.

× **Bir dekar alan için gerekli fidan sayısı=1000/axb**

× (a: Dikdörtgenin kısa kenar uzunluğu -m-) (b: Dikdörtgenin uzun kenar uzunluğu -m-)

× **c) Satranç dikim:** Bu sistemde dört ağaç karenin köşelerine, bir ağaç da merkezine dikilir; Birim alana ağaç sayısı kare dikime göre iki kat kadardır.

- × **d) Üçgen dikim:** Ağaçların eşkenar üçgenin köşelerine dikildiği bir sistemdir.
- × **Bir dekar alan için gerekli fidan sayısı= $(1000/a^2) \times 1.15$** (a: Üçgenin bir kenar uzunluğu -m-)
- × **e) Kontur dikim:** Çok meyilli arazilerde kullanılan dikim sistemidir. Yetiştirici bu sistemde şunları dikkate almalıdır;
 - × Sulama suyu kaynağı ve nasıl kullanılacağı
 - × Kültürel uygulamalar
 - × Suyun terastan terasa drenajı
 - × Hasat yöntemi
- × **f) Duvar sistemi:** Bu sistemde sıra üzeri mesafeler sıra arası mesafelerin $1/2$ ile $1/3$ 'ü kadardır. Işık yoğunluğunun uygun olduğu bölgelerde, bodur anaçlar üzerine aşılı fidanlarla çift sıralı dikimler uygulanmaktadır. Bu sistem;
 - × Bodur anaç ve çeşitlerde yoğun bakım için daha uygundur.
 - × Kültürel uygulamalar mekanize olabilmektedir.
 - × Erken verime yatma ve yatırımlarda daha çabuk geriye dönüş sağlanmaktadır.